

ГОДИШЊИ ИЗВЈЕШТАЈ
о раду и активностима
Међународне комисије за слив ријеке Саве
за период од 1. априла 2019. до 31. марта 2020.

Док. бр. WD-20-2/2-3

САДРЖАЈ

Увод.....	4
1. Интегрално управљање водама.....	6
1.1. Управљање ријечним сливом.....	6
1.2. Управљање поплавама.....	7
1.3. Спрјечавање и контрола акцидената.....	10
2. Пловидба.....	11
2.1. Обнова и развој пловног пута ријеке Саве.....	11
2.2. Безбједност пловидбе и повезани технички стандарди.....	12
3. Управљање подацима и информацијама.....	15
3.1. Гео-информациона питања.....	15
3.2. Хидролошка и метеоролошка питања.....	16
4. Међусекторска и развојна питања.....	17
5. Правна и финансијска питања.....	20
5.1. Правна питања.....	20
5.2. Финансијска питања.....	21
6. Сарадња и укључивање заинтересованих страна.....	23
6.1. Сарадња са међународним, националним и локалним институцијама.....	23
6.2. Укључивање младе генерације кроз Парламент младих са слива ријеке Саве.....	24
Прилози.....	26
Прилог I. Списак чланова и замјеника чланова Савске комисије.....	27
Прилог II. Списак националних институција одговорних за спровођење Оквирног споразума.....	28
Прилог III. Списак догађања у организацији/коорганизацији Савске комисије у финансијској години 2019.....	30
Прилог IV. Списак пројеката повезаних с Оквирним споразумом који су завршени или су у току у финансијској години 2019.....	32
Прилог V. Списак пројектних приједлога везаних уз Оквирни споразум припремљених у финансијској години 2019.....	35
Прилог VI. Акроними и скраћенице.....	37

Увод

Општи задаци и надлежности Међународне комисије за слив ријеке Саве (*ISRBC, Савска комисија*) прописани су Оквирним споразумом о сливу ријеке Саве (*FASRB, Оквирни споразум*) и, још конкретније, додатком I. Оквирног споразума – Статутом Међународне комисије за слив ријеке Саве. Једна од обавеза Савске комисије, према Статуту, је подношење годишњих извјештаја о свом раду државама странама Оквирног споразума (Босна и Херцеговина, Република Хрватска, Република Србија и Република Словенија). У складу с тим припремљен је и овај *Годишњи извјештај о раду и активностима Савске комисије за период од 1. априла 2019. до 31. марта 2020.* (*Годишњи извјештај*).

Годишњи извјештај односи се на финансијску годину 2019¹. Сви програми и планови рада који се помињу у извјештају такође одговарају наведеној финансијској години.

Најважнији догађај који је обиљежио финансијску годину 2019. био је Осми састанак држава страна Оквирног споразума, одржан у Сарајеву 24. октобра 2019.

Слика 1. Осми састанак страна – Сарајево, 24. октобар 2019

Осми састанак страна верификовао је два изузетна резултата постигнута у спровођењу Оквирног споразума од последњег састанка страна (Блед, 7. јун 2018.):

- развој првог заједничког Плана управљања ризицима од поплава у сливу ријеке Саве (Sava FRMP), одобреног на састанку доношењем заједничке изјаве и
- успостављање и почетак оперативног коришћења Система прогнозе и упозорења на појаву поплава у сливу ријеке Саве (Sava FFWS), чији ће даљи рад и развој бити олакшани спровођењем Меморандума о разумијевању којим се прецизно уређују међусобна права и обавезе институција а чије су потписивање у што краћем року снажно подржали високи представници свих земаља на састанку.

Високи представници држава страна такође су прихватили "*Извјештај о спровођењу Оквирног споразума о сливу ријеке Саве за период од 1. априла 2018. до 31. марта 2019*", препознали сав уложени труд као и значајне резултате постигнуте у извјештајном периоду те потврдили приоритетне активности у даљем спровођењу Оквирног споразума. Стране су такође одале признање међународним организацијама и

¹ Финансијска година Савске комисије почиње 1. априла текуће и завршава 31. марта наредне године

институцијама за значајан допринос у спровођењу приоритетних пројеката те их позвале да подрже спровођење планираних активности Савске комисије и у наредном периоду.

У финансијској години 2019. такође је постигнут значајан напредак у развоју другог Плана управљања сливом ријеке Саве (Sava RBMP) као и у спровођењу Протокола о управљању наносом уз Оквирни споразум. У *пловидби* Савска комисија је била усмјерена на активности на обнови и развоју пловидбе и транспорта на пловном путу ријеке Саве, те на наставак рада на стандардима који се односе на безбједност пловидбе и друге техничке стандарде, у складу са најновијим достигнућима Европске Уније (EU) у тој области. Што се тиче размјене података и информација, додатно су побољшани и географски и хидролошки информациони системи (Sava GIS и Sava HIS). Савска комисија активно је учествовала у припреми Интегрисаног развојног програма коридора ријека Саве и Дрине (*Sava-Drina River Corridor Integrated Development Program - SDIP*), припреманог од стране Свјетске банке, као и у спровођењу пројеката везаних уз Оквирни споразум, те у припреми разних пројектних приједлога који имају за циљ подршку планираним активностима.

Детаљан приказ активности и резултата дат је у поглављима 1-6 овог извјештаја.

Прилози овом извјештају садрже: Списак чланова и замјеника чланова Савске комисије (Прилог I); Списак националних тијела одговорних за спровођење Оквирног споразума (Прилог II); Списак догађаја које је Савска комисија организовала или суорганизовала у финансијској години 2019. (Прилог III); Пројекте повезане са Оквирним споразумом спроведене или у спровођењу током финансијске године 2019. (Прилог IV); Пројектне приједлоге везане с Оквирним споразумом припремљене током финансијске године 2019. (Прилог V); те Списак акронима и скраћеница (Прилог VI).

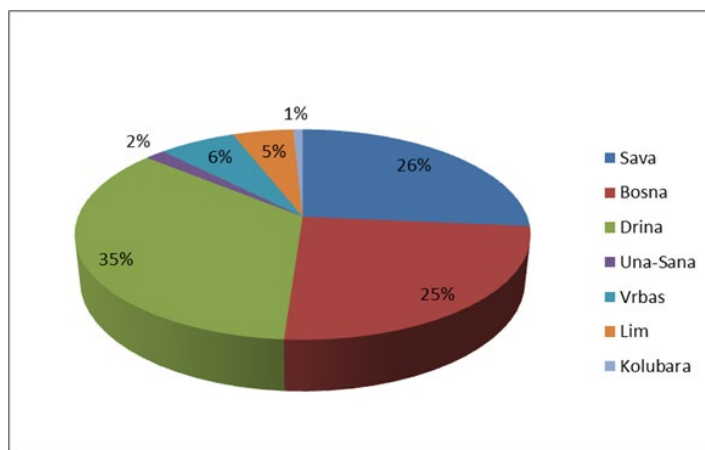
1. Интегрално управљање водама

Током извјештајног периода Савска комисија је била фокусирана на наставак активности повезаних са свим аспектима интегралног управљања водама: другим циклусом планирања управљања ријечним сливом, планирањем управљања ризицима од поплава, питањима везаним за нанос, спрјечавање акцидентата, као и развојем повезаних интегрисаних система, што је укључивало даље побољшање хидролошких и хидрауличких модела. Међутим, као што је наведено у уводним напоменама, довршетак првог заједничког Sava FRMP-а и оперативна употреба Sava FFWS-а морају се истаћи као најмјерљивији резултати. Савска комисија такође је уложила значајне ресурсе у припрему различитих пројеката и пројектних приједлога са циљем подршке текућим и планираним активностима.

1.1. Управљање ријечним сливом

Израда Плана управљања сливом ријеке Саве прописана је чланом 12. Оквирног споразума, а представља најзначајнији задатак у остваривању једног од његових кључних циљева – успостави одрживог управљања водама у сливу ријеке Саве. Након што је први План одобрен на Петом састанку држава чланица (у Загребу, 2. децембра 2014. године), активности другог циклуса планирања управљања ријечним сливом започеле су 2015. и након тога су се наставиле припремом Другог извјештаја о анализи слива ријеке Саве (SRBA 2) и привременог прегледа значајних питања управљања водама у сливу (Significant Water Management Issues in the basin - SWMI), и оквиром другог Плана управљања водама. Даљи кораци у развоју другог Плана спроводе се на стручном нивоу кроз рад у стручним групама Савске комисије (PEG RBM и PEG GIS), и наставиће се у наредној финансијској години. Благовремена достава потребних информација и података од стране земаља предуслов је за даљи напредак у припреми плана. Додатна подршка развоју цјеловитог Sava RBMP-а очекује се од Фонда за регионалну сарадњу Европског економског простора (EGP, ЕЕА) и Норвешке. Као одговор на позив Фонда на доставу пројектних приједлога, у јуну 2018 поднесен је приједлог пројекта *"Развој техничке основе за међународно планирање управљања ријечним сливом у сливу ријеке Саве: иновативно превазилажење недостатака у прекограничном управљању водама"*. Главни циљ пројекта је рјешавање главних недостатака првог Sava RBMP-а, уз коришћење иновативних методологија у прекограничном управљању водама.. Након што је прошао први степен одабира као један од 40 приједлога међу више од 700 достављених, 4. јула 2019. поднесен је цјеловити пројектни приједлог за другу, завршну фазу процјене. Коначна одлука о одабиру пројеката још није била објављена у вријеме припреме овог извјештаја.

Протоколом о управљању наносом, који је ступио на снагу у октобру 2017., прописује се размјена података о планираном вађењу наноса на годишњој бази. У ту сврху је развијен образац за доставу информација о планираном вађењу наноса и достављен странама у марту 2019. Од страна се тражило да доставе информације о локацијама, начину вађења, методама одлагања и третмана наноса за ријеку Саву и њене главне притоке, као и збирне количине извађеног наноса за подсливове других притока. На темељу запримљених података направљен је *Извјештај о планираном вађењу наноса у сливу ријеке Саве за 2019*. Према извјештају укупни волумен багеровања планиран за 2019. у сливу Саве износи приближно 3.9 милиона м³. Постотак планираног багеровања по појединој ријечи дат је на доњој слици:

Слика 2.: Постотак планираног багеровања по ријекама у 2019

У складу са Протоколом о управљању наносом стране су дужне да до краја марта 2020. припреме Извјештај о реализацији активности према Информацији о планираном вађењу наноса за 2019., као и Информацију о планираном вађењу наноса за 2020. годину.

1.2. Управљање поплавама

Sava FRMP, припремљен у складу са Протоколом о заштити од поплава уз Оквирни споразум и са Директивом ЕУ-а о поплавама (2007/60/EZ), је у извјештајном периоду финализован и одобрен од држава страна на Осмом састанку (Сарајево, 24. октобар 2019.). Стране су такође одале признање за активно учешће и допринос Црне Горе развоју Sava FRMP- а и поздравиле њено одобрење плана.

Sava FRMP представља кључни корак у сарадњи страна према испуњењу једног од главних циљева Оквирног споразума – *спрјечавању или ограничавању опасности те смањењу и уклањању штетних посљедица од поплава.*

У плану је идентификовано 21 подручје од заједничког интереса за заштиту од поплава на нивоу слива Саве (Area of mutual interest; AMI), као основне јединице за анализу ризика од поплава, укупне површине 5.659 км², што представља 5,8% подручја слива ријеке Саве на коме живи 1,4 милиона људи. У AMI-има је идентификовано 38 структурних мјера укупне вриједности веће од 250 милиона EUR, а утврђене су и 42 неструктурне мјере, које се углавном односе на цијеле AMI-је или читав слив Саве. Спровођењем мјера снажно ће се придонијети остварењу заједнички договорених циљева – избегавању нових ризика од поплава, смањењу постојећих ризика током и након поплава, јачању отпорности, подизању свијести о ризицима од поплава и спровођењу начела солидарности.

Одобрени план, на свим службеним језицима страна, као и на енглеском и црногорском језику, доступан је у дигиталном облику на: www.savacommission.org/sfrmp/.

Слика 3. Sava FRMP

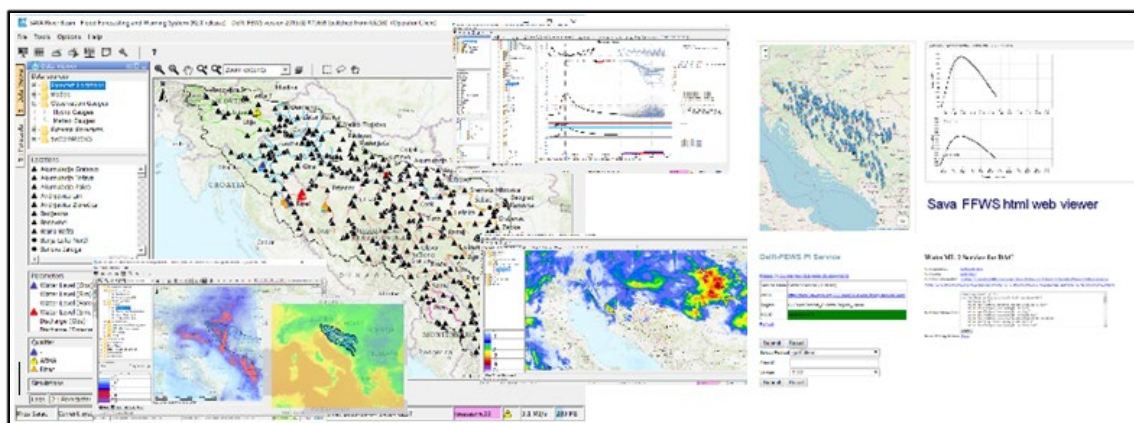
Након довршетка првог плана и током његовог поступка одобравања предузете су значајне мјере везане уз други циклус управљања ризицима од поплава у сливу Саве. Први нацрт ажуриране заједничке Претходне процјене ризика од поплава у сливу ријеке Саве припремљен је и расправљен од стране релевантних стручних група (PEG FP и PEG GIS), а тренутно је у току поступак прикупљања података који се односи на ту активност.

Осим тога, Савска комисија је један од 23 пројектна партнера у оквиру пројекта EU H2020: *Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко побољшање и већу отпорност у заједници* (SHELTER; <https://shelter-project.com/>) који је покренут у јуну 2019. Слив ријеке Саве један је од пет студија случаја пројекта (ткз. Open lab подручје), на којима се спроводе сљедеће главне активности:

- прикупљање података о културно-историјском наслеђу у подручјима подложним поплавама;
- спровођење анализа утицаја поплава на идентификованим локалитетима;
- умрежавање различитих сектора релевантних за пројектне активности (вода/поплаве, културно-историјско наслеђе и управљање хитним ситуацијама);
- континуирана размјена знања у Сава Open lab-у, као и размјена најбољих пракси и процеса узајамног учења између свих осталих студија случаја пројекта.

Пројекат ће се наставити у наредним годинама, све до маја 2023. и знатно ће да придонесе разумијевању директних и индиректних утицаја опасности од поплава на културно-историјска добра.

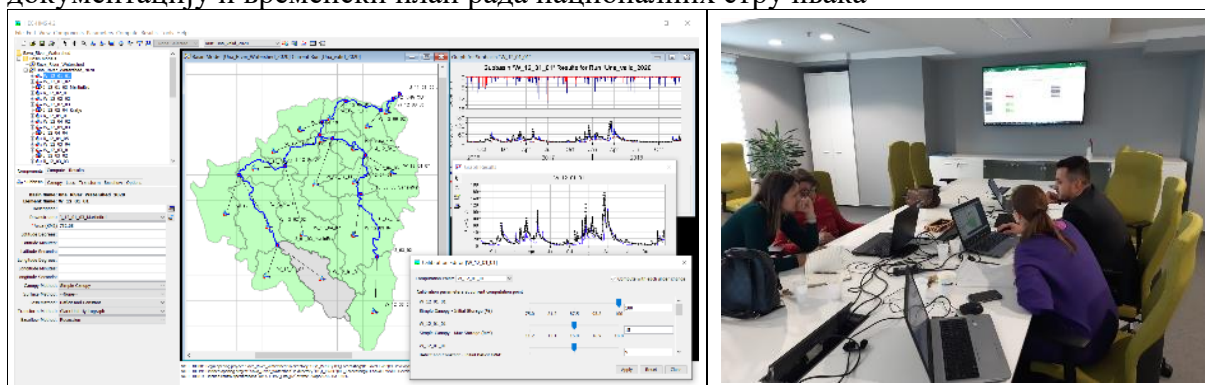
Након успјешне успоставе Sava FFWS-a у 2018., систем редовно користе релевантне националне организације (9 институција из 5 земаља одговорних за прогнозу поплава), док Савска комисија прати функционалност и дневне пријаве у систем. Јединствени систем чак и на глобалном нивоу показао се ефикасним и од велике додане вриједности за националне центре за прогнозу.

Слика 4. Sava FFWS у оперативној употреби

Протокол о заштити од поплава захтијева од страна да обезбиједи редовно одржавање система, а у том погледу, у оквиру Савске комисије припремљен је Меморандум о разумијевању. Меморандум регулише улоге и одговорности хостинг организација и корисника система, као и оне трећих страна. Њиме се дефинише и структура тијела која ће се успоставити, финансирање и расподела трошкова те укупни услови употребе система. Нацрт меморандума дистрибуиран је странама и Црној Гори у јулу 2019. у циљу спровођења интерних процедура које претходе потписивању. Што скорије потписивање Меморандума од виталне је важности за одрживост и даљи развој система. Службеним оснивањем управљачког одбора и техничке групе (са међународним тимовима) осигураће се потпуна координација, укључујући процјену рада обављеног на националном и међународном нивоу.

Још једна значајна активност, која се односи не само на Sava FFWS, него потенцијално и на друге заједничке активности, започела је у финансијској 2019 - надоградња Сава НЕС-HMS хидролошког модела. Изворни модел развијен је 2016., путем техничке помоћи Инжењерског корпуса Војске САД-а, уз подршку Секретаријата и релевантних стручних група Савске комисије (PEG FP и PEG HMI). Ову надоградњу модела врше национални стручњаци уз координацију и техничку подршку Секретаријата. Секретаријат је направио иницијално побољшање модела из 2016. узимајући у обзир утицај нових хидролошких и метеоролошких станица и припремио потребну техничку документацију и временски план рада националних стручњака

Слика 5. Сава HEC-HMS модел и фото илустрација заједничког рада

Сарадња је организована путем телеконференција и укључивала је три заједничка он лајн састанка, два циклуса појединачних састанака по институцијама и неколико директних консултација. Завршни заједнички састанак са националним стручњацима одржан је у јануару 2020. у просторијама Савске комисије у Загребу. Додатна подршка Секретаријата пружена је институцијама из Босне и Херцеговине и Црне Горе путем радионица које су у Сарајеву и Бијељини организоване за стручњаке из Босне и

Херцеговине у марту 2020., те кроз он лајн – консултације са стручњацима из Црне Горе. Након довршетка, које се очекује до краја априла 2020., Сава НЕС-HMS модел ставиће се у оперативну употребу у Sava FFWS-у и на тај начин допринијети побољшању прогноза поплава у сливу ријеке Саве.

1.3. Спрјечавање и контрола акцидента

У извјештајном периоду нису забиљежени хаварисјка загађења вода од прекограничног значаја на сливу реке Саве.

Стране Оквирног споразума користе Систем раног упозоравања на опасност од акцидента (AEWS), који је развила и који одржава Међународна комисија за заштиту ријеке Дунав (ICPDR). Циљеви AEWS-а укључују примање, обраду и пренос информација о загађењу те брзо рјешавање ванредних ситуација и комуницирање информација о њима. AEWS се редовно тестира двапут годишње, са главним циљем провјере функционалности система. Ненајављени тест одржан је 5. новембра 2019. Потврђено је да сам систем ради према очекивању, без проблема са техничког становишта. Сви Главни међународни центри за узбуњивање (Principal International Alert Center; PIAC) у државама странама Оквирног споразума могли су обављати главне задатке, иако PIAC-и у Босни и Херцеговини и Србији још увијек нису дио националних система који су у функцији 24 сата дневно седам дана у недјељи. У сарадњи с ICPDR-ом Савска комисија је у децембру 2019. организовала обуку за стручњаке из свих држава страна. Главни циљ обуке била је изградња капацитета националних стручњака укључених у акцидентне ситуације и размјена искустава повезаних са функционисањем AEWS-а.

У сврху спровођења два важећа протокола: Протокола о спрјечавању загађења узрокованог пловидбом и Протокола о заштити од поплава, те благовремене припреме за спровођење Протокола о хитним ситуацијама, закључено је како је нужно побољшање оперативне реакције у ванредним ситуацијама, укључујући бољу интеракцију и сарадњу између надлежних тијела за управљање ријечним сливом и сектора цивилне заштите. У ту сврху је припремљен пројект под називом *Управљање ванредним ситуацијама у сливу ријеке Саве* (Water Contingency Management in the Sava River Basin-WACOM) који је поднесен Дунавском транснационалном програму (Danube Transnational Programme; DTP). Главни партнер на пројекту је Универзитет у Љубљани, док су пројектни партнери институције из сектора управљања водама, цивилне заштите, хидроенергетике и пловидбе. Коначна одлука о финансијској подршци очекује се крајем априла/почетком маја 2020. године.

2. Пловидба

Рад Савске комисије у подручју пловидбе током финансијске године 2019. био је усмјерен на наставак активности на обнови и развоју пловидбе и транспорта на пловном путу ријеке Саве. Истовремено је настављен рад на стандардима који се односе на безбједност пловидбе и на другим техничким стандардима.

2.1. Обнова и развој пловног пута ријеке Саве

У погледу обнове и развоја пловног пута ријеке Саве, у извјештајном периоду су се наставиле активности на рјешавању проблема пловидбе на критичним секторима, такозваним уским грлима. Остварен је значајан напредак, како у погледу рјешавања неких уских грла тако и у припреми пројектне документације за наставак активности.

У Србији су, након завршетка радова на сектору Камичак 2018., успјешно у 2019. довршени радови багеровања у сектору Шабац (rkm 90- rkm 104). На цијелом сектору најнижа дубина при пуној ширини пловног пута од 75м је 3м при ниском пловидбеном нивоу. Србија је започела и са израдом пројектне документације за обнову пловног пута на сектору ушће Дрине.

У Хрватској је и у 2019. години настављен пројект *Израда студије процјене утицаја на животну средину и пројектне документације за активност: Побољшање услова пловности ријеке Саве од rkm 300 до rkm 329* (пројект Јаруге-Нови Град). Како би се важне заинтересоване стране укључиле од самог почетка спровођења пројекта, Савска комисија је донијела Одлуку 7/19 којом се успоставља Форум заинтересованих страна. Осим чланова Одбора за пловидбу², у Форум су укључени и представници невладиних удружења, цивилног друштва и стручних организација, регионалне и локалне управе из Хрватске и Босне и Херцеговине. Заступљеност обију земаља изузетно је важна јер се ради о заједничком сектору пловног пута. Први састанак Форума одржан је у мају 2019., са циљем презентације и расправе о варијантним рјешењима. На другом састанку одржаном у новембру 2019. представљена је детаљна разрада опција и еколошка оптимизација концептуалног рјешења пловног пута. Опште мишљење је да Форум представља побољшање у пракси спровођења пројекта из области унутрашње пловидбе те да би слична пракса требала да се примјењује у свим будућим пројектима.

Слика 6: Други састанак Форума заинтересованих страна пројекта „Јаруге –Нови Град“

² Одбор за праћење и координацију спровођења пројекта Обнова и развој саобраћаја и пловидбе на пловном путу ријеке Саве (формиран 2011.)

Хрватска је такође започела са припремом апликације за финансирање пројектне документације за обнову пловног пута на сектору Јасеновац- Сисак.

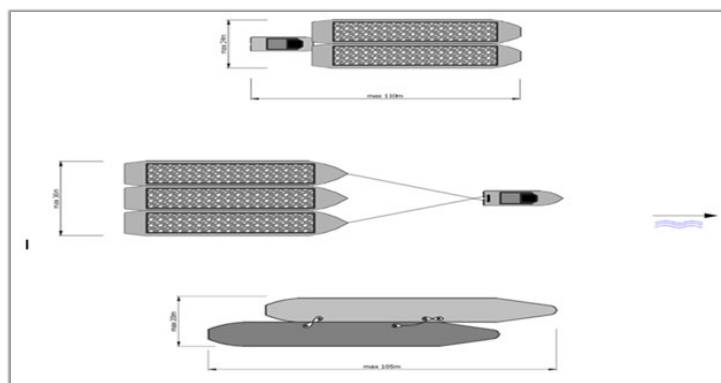
Осим пуне сарадње у спровођењу пројекта Јаруге - Нови Град, Босна и Херцеговина је одржала састанке са представницима међународних финансијских институција и Европске Уније о приоритетним пројектима из области пловидбе. Најважнији проблем, разминурање десне обале ријеке Саве, на добром је путу да буде ријешен јер је захтјев за додјелу бесповратних средстава поднесен Инвестиционом оквиру Западног Балкана (Western Balkans Investment Framework; WBIF), уз добре изгледе за одобрење. Вриједност пројекта је изнад 8 милиона евра.

2.2. Безбједност пловидбе и повезани технички стандарди

Побољшање безбједности пловидбе једна је од најважнијих активности Савске комисије и у складу са тим у овом извјештајном периоду наставио се рад на стандардима везано за безбједност пловидбе као и рад на другим техничким стандардима.

Савска комисија учествовала је у раду Стручне групе за Европска правила за унутрашње водне путеве (ЦЕВНИ EG), која се састоји од представника држава чланица УНЕСЕ-а и ријечних комисија. СЕВНИ EG је усвојила приједлоге за даље усклађивање правила пловидбе у Европи која се односе на управљања саставима, опрему за спасавање, ограничени поглед с кормиларнице и опрему за систем аутоматске идентификације (AIS). Расправа о аутономном бродарству наставила се са посебном пажњом посвећеном прилагођењу повезаних прописа. Савска комисија је започела са израдом нацрта измјена *Правила пловидбе у сливу ријеке Саве* у складу са петим ревидираним издањем СЕВНИ-ја (СЕВНИ 5).

РЕГ NAV се сложила око измјена поглавља 11 "Додатни локални захтјеви" *Правила пловидбе у сливу ријеке Саве* у погледу максималних димензија пловила и конвоја на сектору Горња Сава, и те ће измјене бити поднесене Савској комисији на усвајање у финансијској години 2020.

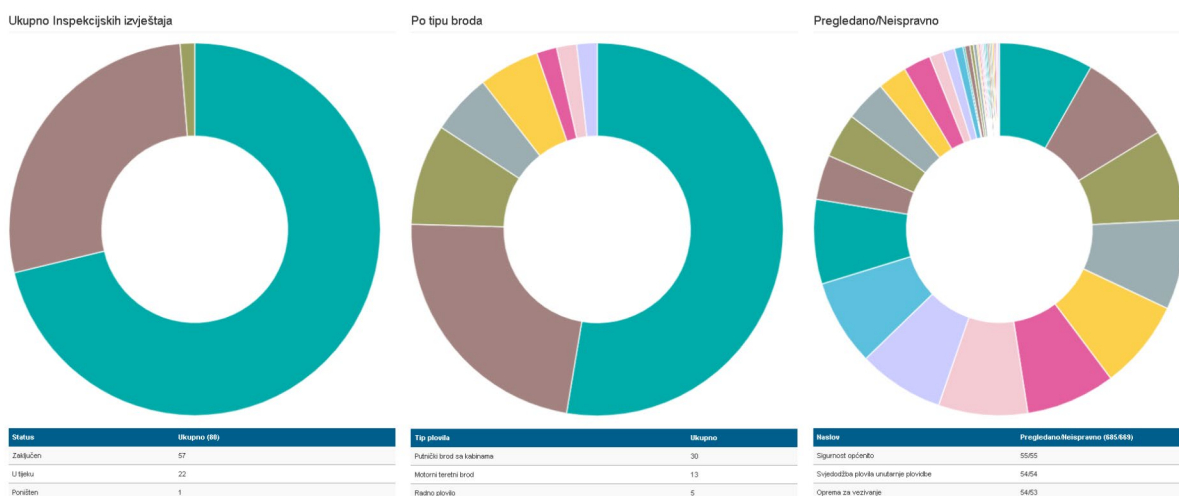

Слика 7. Димензије састава у сектору Горња Сава

Савска комисија наставила је учешће у раду Европског одбора за израду стандарда у подручју унутрашње пловидбе (CESNI) и његових стручних група. Циљеви CESNI-ја су допринос усвајању јединствених стандарда на цијелој мрежи унутрашњих пловних путева у Европи у циљу повећања безбједности пловидбе и заштите животне средине у контексту превоза унутрашњим пловним путевима, промоција запошљавања у унутрашњој пловидби и повећање привлачности сектора, истовремено олакшавајући превоз и промовишући међународну трговину. У 2019. CESNI је припремио и усвојио различите стандарде који се односе на техничке захтјеве за пловила, као и за квалификације у унутрашњој пловидби, уз значајан допринос Савске комисије.

Упоредо а тим, Савска комисија наставила је са радом на изради Одлуке о Правилима за посаду, са циљем модернизације и дефинисања захтјева у вези са квалификацијама и минималним бројем чланова посаде у једном јединственом документу и његовог усклађивања са стандардима CESNI-ја.

У оквиру праћења спровођења Одлуке 16/17 о увођењу Система за подршку националним тијелима одговорним за инспекцију безбједности пловидбе довршена је миграција интернет апликације на сервере Савске комисије и апликација је успјешно покренута на новој платформи. Секретаријат редовно надгледа рад система и анализира резултате довршених инспекцијских извјештаја. У финансијској години 2019. обављене су укупно 83 инспекције. Основни статистички подаци приказани су на слици 8. Додатна анализа функционалности и резултата инспекцијских прегледа обављена је уз учешће инспектора за безбједност пловидбе из савских земаља на 14. састанку капетана лучких капетанија из слива ријеке Саве, одржаном у новембру 2019. у Славонском Броду.

Слика 8. Интернет апликација за подршку националним тијелима одговорним за инспекцију безбједности пловидбе-статистика за финансијску 2019. годину

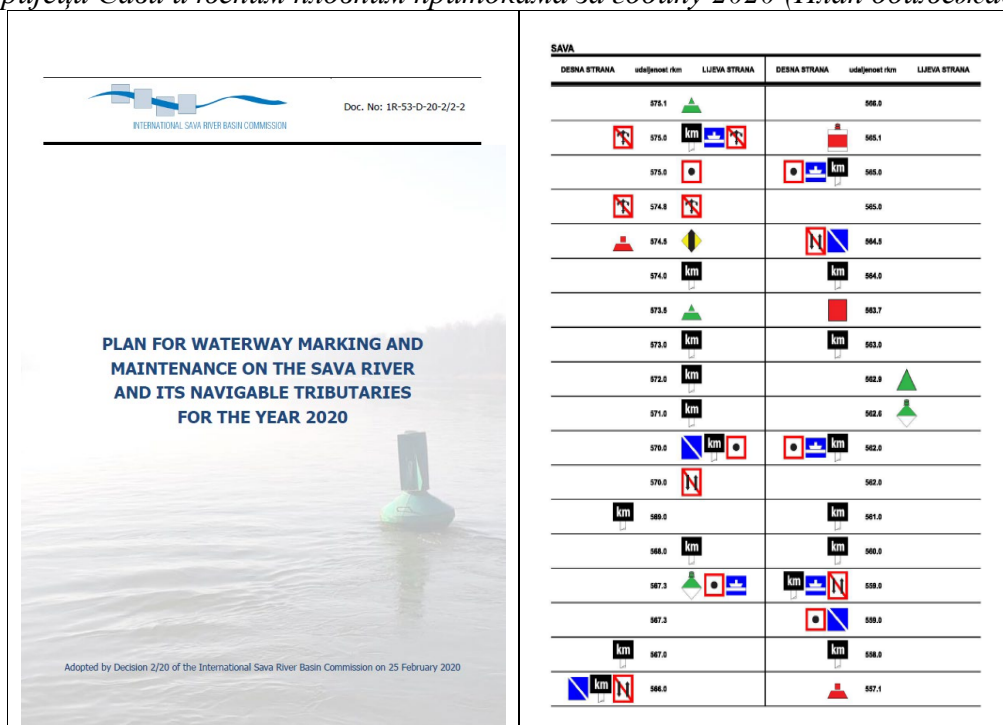
Узимајући у обзир потребу за регулисањем питања која су релевантна за безбједност рекреационе пловидбе на заједничким секторима ријеке Купе између Хрватске и Словеније, те спремност надлежних тијела обију држава да ускладе режим пловидбе ријеком Купом, Савска комисија је затражила од Секретаријата да припреми приједлог *Препоруке о режиму пловидбе за заједничке секторе ријеке Купе*, на основу којих би Хрватска и Словенија ускладиле своје постојеће и усвојиле нове прописе. Припремљен је нацрт Препоруке чије се усвајање очекује почетком финансијске године 2020.

Са циљем побољшања и актуелизације навигационих приручника, Савска комисија је припремила нову верзију *Даљинара*, која укључује нову дионицу од rkm 593,8 (друмски мост Галдово) до rkm 727,1 (нуклеарна електрана Кршко). Штампана верзија *Даљинара* биће доступна у мају 2020. Нова верзија *Албума мостова* припрема се од децембра 2019., а садржаваће и податке о мостовима у Словенији.

Користећи се овлашћењима које има према Оквирном споразуму, Савска комисија је у финансијској години 2019 донијела сљедеће одлуке које се односе на безбједност пловидбе:

- Одлуку 7/19 о оснивању *Форума заинтересованих страна за пројекат "Израда студије процјене утицаја на животну средину и пројектне документације за активност: Побољшање услова пловидбе ријеке Саве од rkm 300 до rkm 329"*
- Одлуку 13/19 о усвајању стандарда за електронско извјештавање о бродовима у унутрашњој пловидби у сливу ријеке Саве

- Одлуку 2/20 о усвајању Плана обиљежавања и одржавања пловног пута на ријеци Сави и њеним пловним притокама за годину 2020 (План обиљежавања).

Слика 9. План обиљежавања и одржавања пловног пута на ријеци Сави и њеним пловним притокама за годину 2020.

Како би се олакшало њихово ефикасно спровођење, нова правила се систематски презентују представницима надлежних тијела држава страна. Правила која је усвојила Савска комисија редовно се уграђују у законе и прописе у Хрватској и Србији, док их Босна и Херцеговина и Словенија непосредно примјењују у пракси.

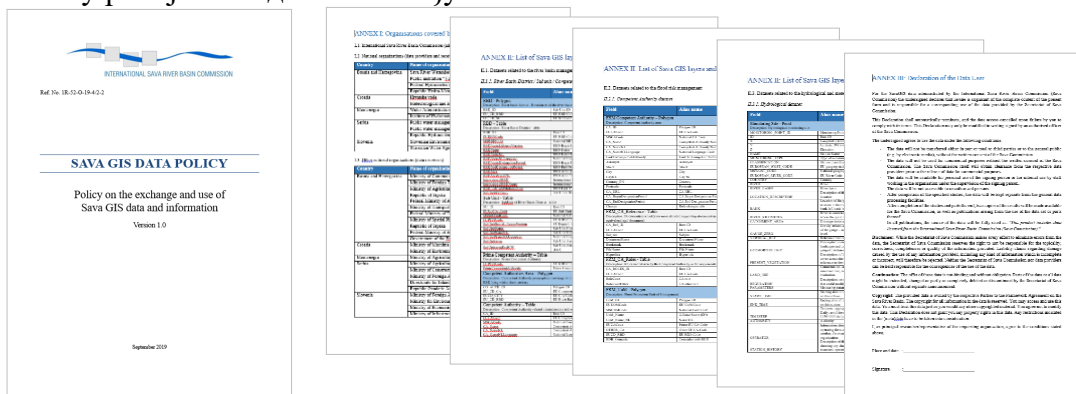
Савска комисија наставила је своју активну улогу у поступку праћења *Заједничке изјаве о водећим начелима о развоју унутрашње пловидбе и заштите животне средине у сливу ријеке Дунав* (Заједничка изјава), што је детаљно изложено у поглављу 7. Комисија је наставила да учествује и у раду Управног одбора за Приоритетно подручје 1а Дунавске стратегије ЕУ-а и Форума коридора Рајна-Дунав, са циљем подршке развоју пловидбе и промоције могућности превоза на ријеци Сави у оквиру Европске основне саобраћајне мреже.

3. Управљање подацима и информацијама

У извјештајном периоду остварен је велики напредак у управљању подацима и информацијама. Нова FRM база података (у складу са Смјерницама за извјештавање по ЕУ Директиви о поплавама из 2018.) дизајнирана је и успјешно имплементирана у централну базу података Sava GIS-a у оквиру развоја Sava FRMP-a. Даљи напредак остварен је у размјени хидрометеоролошких података кроз Хидролошки информациони систем Саве (Sava HIS), а посебан напредак у размјени информација остварен је кроз потпуну функционалност Sava FFWS-a.

3.1. Гео-информацијска питања

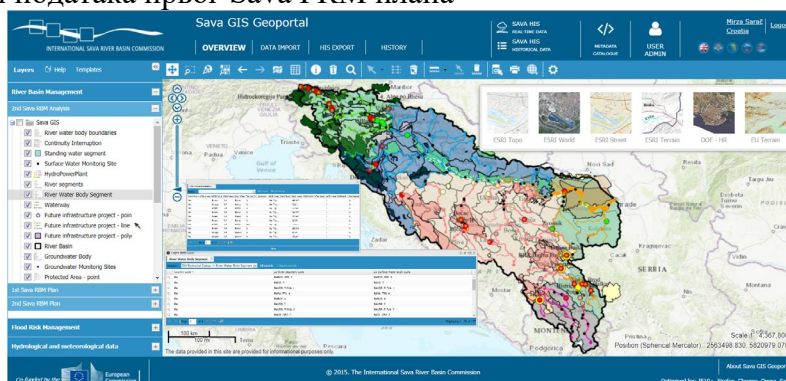
У финансијској години 2019. Секретаријат и PEG GIS припремили су, уз подршку других релевантних стручних група (PEG RBM, PEG FP и PEG HMI), нацрт Смјерница за размјену и коришћење података и информација Sava GIS-a. Савска комисија је усвојила Смјернице у септембру 2019., као “живи” документ који ће се, према потреби, ажурирати на *ad-hoc* основи. То је врло важан корак неопходан за прецизно регулисање права и обавеза у размјени података између савских земаља.

Слика 10. Насловна страна Sava GIS смјерница и прилози

Сава Геопортал је, скупа са повезаним базама података и интернет апликацијама, био у потпуности оперативан у финансијској 2019. Тренутно доступни просторни и атрибутни скупови података у систему су:

- скупови података првог Sava RBM плана
- Подаци и метаподаци повезани са другом анализом слива Саве
- скупови података првог заједничког извјештаја о претходној процјени ризика од поплава
- скупови података првог Sava FRM плана

Слика 11. Геопортал Sava GIS-a (www.savagis.org)

Циклус прикупљања података за потребе развоја другог Sava RBM плана је у току и наставиће се у финансијској 2020., као и прикупљање података за ажурирање заједничког извјештаја о претходној процјени ризика од поплава у сливу Саве.

Спроведене су припремне активности за прикупљање података о културно-историјском наслеђу у поплавним подручјима у сливу ријеке Саве, у склопу циљева пројекта SHELTER (описаних у поглављу 1.2.). Прикупљени подаци консолидоваће се на исправно структурисан начин и похранити у Sava GIS-у за употребу у анализама утицаја поплава у сљедећим циклусима планирања управљања ризицима од поплава. У ту сврху надоградиће се постојећа ИТ инфраструктура Sava GIS-а и побољшати база података.

Дужна пажња посвећена је одржавању система и безбједности података. Бекап се ради свака 4 мјесеца, док се додатни бекап прави ручно након сваког циклуса испоруке података (нпр. у склопу планирања управљања сливом и ризицима од поплава).

Активности на даљим побољшањима система, укључујући развој нових модула Сава Геопортала за пловидбу, управљање наносом и превенцију акцидената, као и развој напредних алата за услуге мапирања и извјештавања те систем подршке одлучивању, су још увијек у фази планирања, уз истовремено тражење финансијске подршке из спољних извора.

3.2. Хидролошка и метеоролошка питања

Sava HIS, успостављен у сврху спровођења *Смјерница за размјену хидролошких и метеоролошких података и информација у сливу ријеке Саве (2014)* представља врло ефикасан алат за прикупљање, похрањивање, анализу и извјештавање хидролошких и метеоролошких података о оборинама, температури ваздуха, висини снијега, водостају, протоку, температури воде, мутноћи, као и низ статистичких параметара.

Број хидролошких и метеоролошких станица у Sava HIS-у стално расте, првенствено због потреба Sava FFWS-а. Преглед постојећих станица (у заградама број станица са подацима у реалном времену) у Sava HIS-у приказан је у сљедећој табели.

Табела 1. Преглед доступних станица у Sava HIS-у

Врста станице	BA	HR	ME	RS	SI	Укупно
Хидролошке станице	108 (96)	131 (125)	11 (11)	28 (25)	32 (26)	310 (283)
Метеоролошке станице	75 (74)	49 (42)	5 (4)	12 (10)	76 (76)	217 (206)

Подмодул Sava HIS-а за прикупљање података у реалном времену, континуирано се користи у Sava FFWS платформи, кроз реплику инсталирану на локацији примарног сервера система у ARSO-у (Љубљана). Она такође функционише без икаквих проблема.

На темељу доступних хидролошких и метеоролошких података у Sava HIS-у, које достављају институције надлежне за достављање предметних података из земаља, Секретаријат је припремио нацрт хидролошких годишњака за 2012., 2013., 2014., 2015. и 2016. годину. Хидролошки годишњаци дају преглед основних података са одабраних хидролошких и метеоролошких станица у сливу ријеке Саве, укључујући одговарајуће статистичке анализе. Годишњаци ће бити довршени након доставе недостајућих података од стране националних хидрометеоролошких служби, што се очекује почетком финансијске 2020.

4. Међусекторска и развојна питања

Заједнички акциони план за слив ријеке Саве (JPA SRB) припремљен је у прољеће 2017. и подржан Заједничком изјавом представника држава страна Оквирног споразума и Црне Горе о Плану активности и кључним тачкама за слив ријеке Саве као катализатору сарадње у региону.³ усвојеном на Бледу (SI) 15. јуна 2017. JPA SRB оцртава пут ка одрживом развоју и расту у региону са циљем да служи као катализатор даљег побољшања сарадње.

Свјетска банка, која је подржала израду нацрта JPA SRB-а, на одређен начин је наставила с тим напорима припремом Програма интегрисаног развоја коридора ријека Саве и Дрине вишефазним приступом (*Sava and Drina Rivers Corridors Integrated Development Multiphase Approach Program*; SDIP). Виши циљ SDIP-а је олакшање интегрисаног прекограничног управљања водним ресурсима и развој дуж коридора ријека Саве и Дрине. SDIP ће се спроводити кроз секвенцијални и симултани двофазни програмски приступ. Двије фазе ће да се спроводе током десетогодишњег периода планирања (2020.-2030.), са пет земаља учесница: Србијом, БиХ, Црном Гором, Хрватском и Словенијом. Циљ прве фазе SDIP-а је побољшање заштите од поплава, превоза терета унутрашњим пловним путевима и унапрјеђење прекограничне сарадње у области вода у коридорима ријека Саве и Дрине. Прва фаза укључује подпројекте са високом спремношћу за спровођење и релевантношћу за циљеве програма. Друга фаза ће се дјелимично преклапати са првом и предвиђена је за спровођење подпројеката који ће се припремити током прве фазе како би се додатно ојачала регионална интеграција и повезивост. Подпројекти ће се спроводити на националном нивоу и имаће кумулативне кумулативне користи за цели регион.

Табела 2: Предложена подручја спровођења и временски оквир имплементације SDIP-а

Приоритетне области	Земље	Фаза I	Фаза II
		2020-2026	2023-2030
Заштита од поплава и управљање околишем	БиХ, Србија, Црна Гора		
	БиХ, Србија		
Побољшање пловних путева	БиХ	Деминирање десне обале ријеке Саве	
	Хрватска		
Побољшање лучких капацитета	БиХ, Црoатиa		
	Србија		
Регионални дијалог и студије	БиХ, Хрватска, Црна Гора, Србија и Словенија		

Легенда

Имплементација фазе 1
 Припрема за фазу 2
 Имплементација фазе 2

Савска комисија активно је потпомогла припрему SDIP-а пружањем потребних информација, прегледом привремених резултата и кроз континуирани дијалог са представницима Свјетске банке.

Регионална компонента SDIP-а подржаваће политички дијалог, савјетовања, припрему планова и студија како би се ојачала веза између водних услуга и повезивости са

³ Zajednička izjava i akcioni plan su dostupni ovdje: <https://www.savacommission.org/publication>

циљевима регионалног развоја и економске сарадње. Предложене активности⁴ унутар регионалне компоненте (нпр. припрема другог Sava RBM плана, хидролошка студија, студија о наносу, стратегија прилагођења на климатске промјене, Мастер план за одрживи развој туризма те надоградња система праћења, прогнозирања и управљања поплавама за слив ријеке Саве) придонијеће спровођењу Оквирног споразума те побољшати резултате других текућих релевантних регионалних активности. Поред тога, за сарадњу у оквиру Савске комисије посебну тежину има планирано разминување десне обале Саве (у Босни и Херцеговини), које би требало да се обави бесповратним средствима.

SDIP ће спроводити земље учеснице на усклађен начин путем двају нивоа координације: на националном и регионалном нивоу. На регионалном нивоу требала би да се успостави радна група (Task force) састављена од овлаштеног(-их) представника Секретаријата Савске комисије и виших функционера земаља из кључних сектора као што су вода, саобраћај, енергетика и туризам уз подршку финансирања бесповратним средствима. Регионална радна група обезбједиће платформу за олакшавање размјене знања и искустава у спровођењу, пружајући снажнији прекогранични дијалог.⁵ Осим тога, у Секретаријату Савске комисије биће смјештена нова регионална јединица за спровођење пројеката како би се провеле регионалне активности које ће се финансирати искључиво из бесповратних средстава мобилизираних из различитих извора, укључујући WBIF и GEF. Споразум о додјели бесповратних средстава потписаће се са Савском комисијом након што се осигура финансирање, а у њему ће бити побројане договорене активности и механизми спровођења. Током припреме споразума биће спроведена процјена капацитета Секретаријата како би се осигурало његово несметано функционисање у спровођењу свих редовних активности предвиђених Оквирним споразумом. Одобрење и почетак спровођења SDIP-а очекује се у финансијској години 2020.

Савска комисија наставила је са напорима за добијање финансијске подршке активностима повезаним са одрживим ријечним туризмом. С тим у вези припремљен је пројектни приједлог Danube EcoTOURism, у сарадњи са неколико партнера под водством European Wilderness Society (AT). Главни циљ пројекта био је јачање међурегионалне сарадње у остваривању заједничког и интегрисаног приступа очувању и управљању природним и културним наслеђем и ресурсима у дунавском региону користећи екотуризам као алат за постизање одрживог економског развоја. Нажалост, пројектни приједлог поднесен DTP-у није одабран.

Други пројектни приједлог који је поднесен DTP-у је SavaBike, са Регионалном развојном агенцијом Посавје (SI) као водећим и Савском комисијом као придруженим партнером. Главни циљеви пројекта су пројектовање бицикличке руте дуж ријеке Саве и промоција бициклизма као одрживог начина мобилности. SavaBike одабран је за други степен евалуације, а коначна одлука о финансирању очекује се крајем априла/почетком маја 2020.

О активностима на развоју бицикличке стазе уз ријеку Саву разговарало се и на састанку Радне групе за одрживи туризам (TTG) одржаном у октобру 2019. Чланови TTG-а такође су подијелили информације о другим актуелним пројектима и активностима те размијенили идеје за будуће пројекте везане уз одрживи развој туризма. Осим тога, дио састанка одржан је заједно с PEG NAV-ом како би се иницирао и

⁴ Индикативни попис регионалних активности је предлошен на бази пописа приоритетних пројеката Савске комисије и биће предмет даљег преиспитивања након мобилизације бесповратних средстава.

⁵ Постојећа тијела, формирана под оквиром или координисана од стране Савске комисије, помоћи ће спровођење регионалних активности које су у овластима координације Савске комисије (нпр., Одбор за праћење и координацију спровођења пројекта "Обнова и развој саобраћаја и пловидбе на пловном путу ријеке Саве").

расправио пројект чији је циљ развој вишејезичке мобилне апликације за ријечни туризам како би се побољшала размјена и ширење информација о туристичкој понуди, олакшао приступ туристичким објектима и уопште потакнуо развој одрживог туризма у сливу ријеке Саве. У наредном периоду тражиће се могућности финансирања.

Након процјене повезивања сектора вода-храна-енергетика-екосистеми у сливу ријеке Саве 2016. и сличне процјене слива ријеке Дрине 2017. године, покренут је наставак пројекта *Drina Nexus*, уз финансијску подршку Италије и спровођење Секретаријата Конвенције UNECE-а о водама. Активности су усмјерене на (1) побољшање билатералних поступака праћења и размјене информација, (2) процјену статуса ерозије и седиментације те антропогених учинака у сливу Дрине те предлагање приоритетних мјера за ограничавање ерозије, (3) преглед релевантних међународних искустава и правних могућности за формализацију регулације протока за различите потребе и (4) организовање дијалога са заинтересованим странама о одрживом улагању у обновљиву енергију. У склопу овог пројекта Савска комисија била је домаћин састанка стручне групе о регулацији протока и еколошком протоку у јуну 2019, а такође је учествовала на радионици *Дјеловање преко сектора и граница за одрживу будућност слива ријеке Дрине*, организованој од стране UNECE-а у Београду 29. октобра 2019. године. Надаље, привремени резултати пројекта *Студија о еколошком протоку и регулацији протока ријеке Дрине, студија наноса, ерозије и мониторинга у сливу ријеке Дрине* презентовани су и расправљени на састанку PEG RBM у јануару 2020. Завршни извјештаји са препорукама биће доступни ускоро.

5. Правна и финансијска питања

5.1. Правна питања

Оквирни споразум и његови протоколи пружају врло ефикасну основу за сарадњу у региону која укључује различите секторе држава страна, локалне власти и низ других заинтересованих страна. Тиме се побољшава сарадња, свијест, знање и капацитети на међусекторском и вишеслојном нивоу у свакој држави страни, као и у регионалном контексту.

Кад је ријеч о статусу Оквирног споразума, Савска комисија поднијела је странама приједлог одређених измјена како би се осигурала додатна ефикасност у његовом спровођењу, првенствено измјеном поступка доношења планова управљања сливом и поплавним ризицима, али још увијек се чекају информације о спремности свих држава страна да спроведу завршни поступак усклађивања. Тренутни статус у вези са протоколима уз Оквирни споразум дат је у табелици у наставку.

Табела 3. Преглед статуса протокола уз Оквирни споразум

Протокол о	Потписан	На снази од
режиму пловидбе	Крањска Гора, 3. децембар 2002.	29. децембар 2004.
спрјечавању загађења воде узрокованом пловидбом	Београд, 1. јун 2009.	8. октобар 2017.
заштити од поплава	Градишка, 1. јун 2010.	27 новембар 2015.
управљању наносом	Брчко, 6. јул 2015.	8. октобар 2017.
ванредним ситуацијама	Завршно усклађивање очекује се у 2020.	
прекограничним утицајима	Разматра се потреба за развојем протокола.	

Осим четири горе наведена протокола који су на снази, у табелици су наведене информације о два протокола о којима треба додатно да се расправи, било завршним усклађивањем или постизањем сагласности у вези са нужношћу/доданом вриједности његовог развоја. *Протокол о ванредним ситуацијама* обухвата неколико циљева усмјерених на утврђивање опасних активности, њихов карактер и могуће посљедице, спрјечавање, планирање и приправност у ванредним ситуацијама, одговарајући систем узбуњивања и упозоравања који је компатибилан са постојећим системима на нивоу слива, процјену ванредних утицаја, реакцију на хитне ситуације и узајамну помоћ држава страна. Савска комисија усвојила је Нацрт протокола и дистрибуирала га странама на завршну ревизију. Финално усклађивање Протокола очекује се до краја 2020. *Протокол о прекограничним утицајима* изворно је требао да регулише питања која се односе на мјере за осигурање интегритета водног режима у сливу ријеке Саве те уклањање или смањење прекограничних утицаја на воде других страна узрокованих индустријским и/или другим активностима. У међувремену су све државе стране ратификовале Еспроо конвенцију, на коју се протокол углавном ослања, па су организована стручна савјетовања како би се преиспитала стварна корист од нацрта протокола. Закључено је да Протокол у садашњем облику више није неопходан као додана вриједност већ постојећим механизмима. Ради даљег разматрања, Савска комисија основала је радну групу, а одржано је неколико округлих столова како би се расправило ово питање. Још није постигнут консензус о потреби за овим протоколом и то питање се још увијек разматра.

Стална правна подршка пружена је раду Савске комисије, њених радних група и Секретаријата, укључујући организацију сједница комисије, активностима повезаним са 8. састанком држава страна, као и припреми различитих врста докумената у оквиру пројеката у којима учествује Савска комисија (нпр. SHELTER), и развоју нових међународних аката (нпр. Sava FFWS меморандум).

5.2. Финансијска питања

Буџет Савске комисије за финансијску годину 2019. (1. април 2018. – 31. март 2019.), у укупном износу од EUR 546,100.00 усвојен је Одлуком 4/19 на 51. сједници Савске комисије (Загреб, 5-6. март, 2019). Састоји се од редовних годишњих контрибуција држава страна, преноса из Резервног фонда и осталих прилива.

Прилив *Општег фонда* и расходи у финансијској 2019. приказани су у табелама 4. и 5.

Табела 4. Приход *Општег фонда* у финансијској години 2019.

Извор прихода		Приход (EUR)
1	Обавезне контрибуције држава страна	515,960.00
	Босна и Херцеговина	128.990,00 ¹
	Хрватска	128.990,00 ²
	Србија	128.990,00 ³
	Словенија	128.990,00 ⁴
2	Пренос из Резервног фонда	25.407,27 ⁵
3	Разно	25.699.52 ⁶
Укупни приход Општег фонда		567,066.79

Напомена: ¹ Контрибуција уплаћена 5.6.2019. ² Контрибуција уплаћена у два једнака дијела, 22.3. и 27.3.2019. ³ Контрибуција уплаћена 14.5.2019. ⁴ Контрибуција уплаћена 12.04.2019. ⁵ Пренесени износ за покривање неочекиваних расхода. ⁶ Дио бесповратних средстава за спровођење пројеката: EU ХОРИЗОН 2020- SHELTER и UNDP-Kura II студијска посјета

Табела 5. Расходи по основној намјени у финансијској години 2019.

Буџетско поглавље		Издаци ¹ (EUR)
1	Плате и накнаде за особље	444.065,05
2	Текући трошкови	28.739,10
3	Путни трошкови	13.955,71
4	Оперативни трошкови	8.664,97
5	Опрема	6.332,81
Укупни расходи		501.757,64²

Напомена: ¹ Износ расхода на дан 31. март, 2020. ² У складу са финансијским правилима Савске комисије, остатак из *Општег фонда* прерасподјељује се у Резервни фонд.

Почетни биланс Посебног и узајамног фонда у финансијској години 2019. износио је EUR 31.371,11. Додатни прилив у овај Фонд у периоду од 1. априла 2019. до 31. марта 2020. године износио је EUR 87,780.15, за спровођење сљедећих пројектних активности:

- Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко побољшање и већу отпорност у заједници – SHELTER (EU-ХОРИЗОН 2020)
- Међународна студијска турнеја за кључне заинтересоване стране пројекта KURA II (UNDP)

За горе наведене пројектне активности укупни одлив из Посебног и узајамног фонда током финансијске године 2019. износио је EUR 33,274.37.

У складу са Финансијским правилима Савске комисије извршена је редовна ревизија финансијског пословања Савске комисије у финансијској години 2018., са општим

закључком да је пословање уредно и у складу са правилима и прописима Савске комисије и општим рачуноводственим начелима. Савска комисија прихватила је извјештај о ревизији пословања Савске комисије у финансијској години 2018. на својој 53. сједници (25. и 26. фебруар 2020.).

6. Сарадња и укључивање заинтересованих страна

6.1. Сарадња са међународним, националним и локалним институцијама

Сарадња Савске комисије са великим бројем међународних организација настављена је током извјештајног периода, са посебним нагласком на организације и институције наведене у члану 5. Оквирног споразума.

Савска комисија одржала је добре контакте и сарадњу са разним тијелима Европске уније. Наставила је активно учешће у спровођењу *Стратегије ЕУ за дунавски регион*, као и у процесу израде новог европског правног оквира у унутрашњој пловидби. Савска комисија такође је активно учествовала у неколико догађаја и радионица које су организовала разна тијела Европске уније.

Сарадња са ICPDR-ом и Дунавском комисијом формално се заснива на меморандумима о разумијевању, склопљеним са сваком од комисија, а који пружају могућности за тијесну сарадњу и координацију активности комисија. У извјештајном периоду та је координација обезбјеђења кроз узајамно учешће на сједницама, састанцима стручних група и другим догађањима у организацији партнерских комисија. Савска комисија је била коорганизатор 10. састанка о праћењу спровођења *Заједничке изјаве*, чији је домаћин била Дунавска комисија у Будимпешти у септембру 2019. Са циљем постизања договора о корацима потребним за јачање и одређено "освјежење" процеса *Заједничке изјаве* Секретаријат Савске комисије се састао са секретаријатима DC-а и ICPDR-а у октобру 2019., односно у фебруару 2020. У Загребу је у марту 2020. одржан трилатерални састанак комисија, на коме је договорено да се на сљедећем, 11. састанку о праћењу спровођења *Заједничке изјаве*, чији ће 16. и 17. септембра 2020. у Загребу бити домаћин Савска комисија, представи заједнички приједлог будућег процеса. Једна регионална радионица о изазовима и потребама сектора воде и пољопривреде организована је у фебруару 2019., заједно са ICPDR-ом.

Одржава се сарадња са другим комисијама за пловидбу (нпр. Централном комисијом за пловидбу ријеком Рајном и комисијом за ријеку Мозел), као и са другим комисијама за заштиту ријека и језера. Савска комисија учествовала је на традиционалном састанку шефова европских ријечних комисија задужених за управљање водама у августу 2019. у Кобленцу (DE), и биће домаћин сљедећег састанка у августу 2020.

Плодна сарадња наставила се са Међународном мрежом сливних организација (International Network of Basin Organizations, INBO), уз учешће на Генералној скупштини INBO-а у октобру 2019., на позив организатора. Сарадња са UNESCO-ом интензивирала се кроз заједнички рад на SHELTER пројекту.

Настављена је и сарадња са UNECE-ом. Осим редовног судјеловања Савске комисије у оквиру радних група UNECE-а и на другим догађањима, двије организације сарађивале су на пројекту Drina Nexus, како је описано у поглављу 4.3.

Настављена је сарадња са регионалним међународним организацијама (UNDP, REC, GWP-Med, GWP-CEE), међународним финансијским институцијама (нпр. Свјетском банком), специјализованим организацијама, удружењима и групама (WMO, GIS Форум), пословним сектором и невладиним организацијама (WWF, Euronatur итд.). Коначно, контакти су одржавани са дипломатским хором у Републици Хрватској.

Повећани интерес за рад Савске комисије изражен је из многих регија из цијелог свијета. У априлу и мају 2019., Савска комисија је угостила и презентовала свој рад и подијелила искуства са представницима администрација из сектора вода и кључним

заинтересованим странама из Азербејдана и Грузије (Студијско путовање за кључне заинтересоване стране пројекта Куга II) и делегацијом из централне Азије (Казахстан, Киргистан, Таџикистан, Туркменистан и Узбекистан).

На нивоу слива, осим са националним институцијама одговорним за спровођење *Оквирног споразума*, сарадња је одржавана и са другим организацијама као што су агенције за воде, хидрометеоролошки заводи држава страна, агенције за унутрашње пловне путеве, лучке капетаније, регистри бродова, регионалне привредне коморе, туристичке организације, факултети и институти који се баве природним и техничким наукама, итд. Осим институција страна, одржавана је добра сарадња и са мјеродавним тијелима Црне Горе.

Узимајући у обзир важност учешћа заинтересованих страна у оквиру активности Савске комисије и спровођења Оквирног споразума, током цијелог извјештајног периода настављена је сарадња са релевантним институцијама, невладиним и локалним актерима из слива. Дobar примјер учешћа заинтересованих страна од самог почетка припреме пројекта је новоосновани Форум заинтересованих страна за пројекат из области пловидбе "Јаруге-Нови Град", што је описано у поглављу 2.1.

Активности савјетовања спроведене су организовањем консултативних радионица, јавних презентација и других састанака са заинтересованим странама (наведених у Додатку III), као и путем консултација на интернет страници Савске комисије у вези са различитим активностима (нпр. развој првог Sava FRMP-а).

Активно укључење заинтересованих страна осигурано је, прије свега, за институције/организације кроз статус посматрача у Савској комисији путем учествовања на састанцима држава страна и састанцима Савске комисије и њених стручних група. У финансијској години 2019, фондацији EuroNatur одобрен је статус посматрача.

6.2. Укључивање младе генерације кроз Парламент младих са слива ријеке Саве

Посебна пажња се посвећује укључивању младе генерације у процесе у сливу, првенствено кроз активности Парламента младих са слива ријеке Саве (Парламент младих). Осми Парламент младих одржан је 31. маја и 1. јуна 2019. у пограничном подручју Словеније и Хрватске уз ријеку Сутлу (Кумровец, Вонарје, Козјански регионални парк). Учесници су одабрани на бази најбољих радова на тему "Сарађујмо за воду". Одабране су екипе ученика из следећих школа: Средња школа „Иван Горан Ковачић“ из Кисељака и Средња техничка школа из Градишке (BA); Управна школа из Загреба и Економска, трговачка и угоститељска школа из Самобора (HR); Средња школа „Партијарх Павле“ и Средња школа „Црњански“ из Београда (RS); Биотехнички образовни центар - прехрамбена школа из Љубљане и Средња школа из Марибора (SI).

Слика 12. Групна фотографија Парламента младих и постављање ознаке високе воде на ријеци Сотли/Сутли

Циљ скупа био је да се презентују и расправе идеје младих из слива о методама усклађивања различитих интереса корисника воде на одређеном подручју, те спозна како би млади људи ријешили могуће сукобе између различитих заинтересованих страна или група на локалном, регионалном и прекограничном нивоу.

Упоредо са Парламентом младих у Подсреди (SI) одржана је Прва међународна конференција професора географије. Представници Парламента младих и конференције учествовали су на заједничкој церемонији постављања ознаке за високе воде на мосту на ријеци Сотли/Сутли између Словеније и Хрватске. Церемонији је присуствовао и г-дин Péter Kovács, председник ICPDR-а, који је такође учествовао у раду парламента представљајући рад ICPDR-а и укључивање заинтересованих страна у процесе на нивоу дунавског слива.

Манифестацију су спонзорисали UNDP у Босни и Херцеговини, те Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде- Дирекција за воде Републике Србије.

Више информација доступно је на интернет страници [Savske komisije](#) и [web stranici](#) и [Facebooku](#) Парламента.

Прилози

Прилог I. Списак чланова и замјеника чланова Савске комисије

Име и презиме	Функција	Институција
Босна и Херцеговина		
Игор Пејић	Члан–предсједавајући	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине
Бошко Кењић	Замјеник члана	Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине
Република Хрватска		
Душка Кунштек	Члан – замјеник предсједавајућег	Министарство мора, саобраћаја и инфраструктуре Републике Хрватске
Елизабета Кос	Замјеник члана	Министарство животне средине и енергетике Републике Хрватске
Република Србија		
Наташа Милић	Члан	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, Републичка дирекција за воде
Вељко Ковачевић	Замјеник члана	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије
Република Словенија		
Митја Брицелъ	Члан	Министарство заштите животне средине и просторног планирања Републике Словеније
Марко Сотлар	Замјеник члана	Министарство спољних послова Републике Словеније

Прилог II. Списак националних институција одговорних за спровођење Оквирног споразума

	Институција	Податци за контакт
Босна и Херцеговина		
1.	Министарство комуникација и транспорта Босне и Херцеговине	Трг Босне и Херцеговине 1, 71000 Сарајево Тел: +387 33 219 923
2.	Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине	Мусала 9, 71000 Сарајево Тел: +387 33 219 923
3.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске	Трг Републике Српска 1, 78000 Бањалука Тел: + 387 51 338 415
4.	Федерално министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства	Марка Марулића 2, 71000 Сарајево Тел: +387 33 726 551
5.	Министарство саобраћаја и веза Републике Српске	Трг Републике Српска 1, 78000 Бањалука Тел: +387 51 339 404
6.	Министарство саобраћаја и комуникација ФБиХ	Браће Фејића бб, 88.000 Мостар Тел: +387 36 550 025
7.	Министарство просторног планирања, грађевинарства и екологије Републике Српске	Трг Републике Српска 1, 78000 Бањалука Тел: +387 51 339 487
8.	Федерално министарство животне средине и туризма	Марка Марулића 2, 71000 Сарајево Тел: +387 33 726 700
9.	Влада Брчко Дистрикта	Булевар изгледа 1, 76100 Брчко Тел: +387 49 240-600
Република Хрватска		
1	Министарство мора, саобраћаја и инфраструктуре Републике Хрватске	Присавље 14, 10000 Загреб Тел: +385 1 6169 111
2	Министарство животне средине и енергетике Републике Хрватске	Радничка цеста 80, 10000 Загреб Тел: +385 1 3717 111
Република Србија		
1.	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије	Булевар Уметности 2а 11070 Нови Београд Тел: +381 11 2013 360
2.	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије	Немањина 22-26, 11000 Београд Тел: +381 11 3619 833
3.	Министарство спољних послова Републике Србије	Кнеза Милоша 24-26.11000 Београд Тел: +381 11 3616 333
4.	Министарство заштите животне средине Републике Србије	Омладинских Бригада 1, 11070 Нови Београд

	Институција	Податци за контакт
		Тел: +381 11 3110 271
5.	Републички хидрометеоролошки завод Србије	Кнеза Вишеслава 66, 11000 Београд Тел: +381 11 3050 864
6.	Републичка геодетска управа	Булевар Војводе Мишића 39, 11000 Београд Тел: +381 11 265 22 22
Република Словенија		
1	Министарство заштите животне средине и просторног планирања Републике Словеније	Дунавска цеста 47, 1000 Љубљана Тел: +386 1 478 70 00
2	Министарство спољних послова Републике Словеније	Прешернова цеста 25, 1000 Љубљана Тел: +386 1 478 2000
3	Министарство економског развоја и технологије Републике Словеније	Котникова 5, 1000 Љубљана Тел: +386 1 400 33 11
4	Министарство за инфраструктуру Републике Словеније	Лангусова улица 4, 1535 Љубљана Тел: +386 1 478 80 00

Прилог III. Списак догађања у организацији/коорганизацији Савске комисије у финансијској години 2019.

Догађај	Датум	Мјесто	Организатор
Студијска посјета кључних заинтересованих страна пројекта Кура II	7.-13.април 2019.	Загреб	Савска комисија
Студијска посјета делегације Централне Азије	16 мај 2019.	Загреб	Савска комисија
1. Форум заинтересованих страна „Јаруге - Нови Град“	22 мај 2019.	Загреб	Савска комисија/ Министарство саобраћаја ХР
5. састанак радне групе за организацију Sava FFWS-а након довршетка пројекта	28 мај 2019.	Загреб	Савска комисија
8. Парламент младих	31. мај и 1. јун 2019.	Кумровец	Савска комисија
1. састанак организационог одбора Осмог састанка страна Оквирног споразума	6. јун 2019.	Загреб	Савска комисија
Радионица у склопу Drina Nexus пројекта	11.-12. јун 2019.	Загреб	Савска комисија, UNECE
39. састанак PEG RBM	18 јун 2019.	Загреб	Савска комисија
Стратешки састанак Савске комисије	2 јул 2019.	Загреб	Савска комисија
10. састанак о праћењу Заједничке изјаве	11.-12. септембар 2019.	Будимпешта	DC, ICPDR, Савска комисија
52. сједница Савске комисије	17. и 18. септембар 2019.	Загреб	Савска комисија
40. састанак PEG FP	1.октобар 2019.	Загреб	Савска комисија
1. радионица заинтересованих страна пројекта SHELTER	2. октобар 2019.	Загреб	Савска комисија
40. састанак PEG RBM	21. и 22.. октобар 2019.	Загреб	Савска комисија
8. састанак страна Оквирног споразума	24. октобар 2019.	Сарајево	Савска комисија, власти БиХ
22. састанак PEG NAV	29. и 30. октобар 2019.	Загреб	Савска комисија
4. састанак TTG	30. октобар 2019.	Загреб	Савска комисија
2. Форум заинтересованих страна „Јаруге - Нови Град“	12. новембар 2019.	Загреб	Савска комисија/ Министарство саобраћаја HR
19. састанак PEG GIS	12. и 13. новембар 2019.	Београд	Савска комисија
14. састанак капетана лучких капетанија	14. и 15. новембар 2019.	Сл. Брод	Савска комисија/ Министарство саобраћаја HR
Округли сто о потреби за развојем Протокола о прекограничним утицајима	3. децембар 2019.	Загреб	Савска комисија
АЕWS обука	6. децембар 2019.	Загреб	Савска комисија, ICPDR
13. састанак Ad Hoc FIN EG	9. децембар 2019.	Загреб	Савска комисија
16. састанак PEG HMI	22. јануар 2020.	Загреб	Савска комисија
Калибрација НЕС-НМС модела слива Саве	23. јануар 2020	Загреб	Савска комисија
41. састанак PEG RBM	29. и 30. јануар 2020.	Загреб	Савска комисија

Догађај	Датум	Мјесто	Организатор
41. састанак PEG FP	11. и 12. фебруар 2020.	Загреб	Савска комисија
53. сједница Савске комисије	25. и 26. фебруар 2020.	Загреб	Савска комисија
Заједнички састанак секретаријата Савске комисије, Дунавске комисије и ICPDR-а	10. март 2020.	Загреб	Савска комисија

Прилог IV. Списак пројеката повезаних с Оквирним споразумом који су завршени или су у току у финансијској години 2019.

Бр	Назив пројекта	Статус	Напомена о статусу / период спровођења	Водећи партнер(и) / Консултант	Буџет (к€)	Извор финансирања
1	Према практичним смјерницама за одрживо управљање наносом уз коришћење слива ријеке Саве као огледног примјера	У току	Започео у априлу 2012.; Корак 1: Курс о одрживом управљању наносом- први дио – завршен; Корак 2: Примјена смјерница – у току; Корак 3: Курс о одрживом управљању наносом- први дио - прикупљање средстава у току Корак 4: наставак примјене смјерница – још није покренуто; Корак 5: Завршна радионица планирана након завршетка претходних корака	UNESCO, Савска комисија	225.0	UNESCO, Sed-Net
2	Процјена повезивања сектора вода-храна- енергетика-скосистеми и корист од прекограничне сарадње у области вода у сливу ријеке Дрине - наставак	У току	2019-2020	UNECE	Н/а	Талијанска влада.
3	2. nd фаза подршке владе САД-а активностима моделирања поплава у сливу ријеке Саве (укључујући пројект LiDAR-а за Саву и купњу ИТ опреме)	Спроведен	Започето у децембру 2014.; Хидролошки модел, Хидраулички модел, LiDAR подаци, ИТ опрема достављена странама	USACE, Савска комисија	Н/а	Влада САД-а
4	Израда Плана управљања ризицима од поплава за слив ријеке Саве- Sava FRMP	Спроведен	Започет у марту 2017.; Припремљен завршни нацрт плана и усвојен као службени приједлог Савске комисије; Sava FRMP одобрен на 8. састанку страна Оквирног споразума, док је Црна Гора раније одобрила план; База података Sava GIS FRMP имплементирана је заједно са израдом техничке и корисничке документације; Завршено штампање Sava FRMP-а на свим службеним језицима страна, енглеском и црногорском језику, Дистрибуција Sava FRMP-а у току.	EPTISA Servicios de Ingenieria S.L, ES	2,000.0 (процјена)	Инвестициони оквир за западни Балкан, спровођење Свјетска банка
	Унапрјеђење заједничких активности на управљању поплавама у сливу ријеке Саве	Спроведен	Започео у јуну 2016.;	Deltares, NL;		

Бр	Назив пројекта	Статус	Напомена о статусу / период спровођења	Водећи партнер(и) / Консултант	Буџет (к€)	Извор финансирања
	на поплаве за слив ријеке Саве - Sava FFWS		3 пред-верзије, верзија 1.0 укључујући тестирање и верзија 2.0 спроведене и испоручене државама странама и Црној Гори заједно са техничком и корисничком документацијом; спроведена надоградња Sava HIS-a; Одржане радионице и обука корисника; Развијен је меморандум о сарадњи везано за редовно функционисање и одржавање Sava FFWS-a. Очекује се потписивање Меморандума..	Royal Haskoning DHV NL; Eptisa, ES; HEIS, BA		
5	Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко побољшање и већу отпорност у заједници - SHELTER	У току	Започео у јуну 2019.; Период спровођења 4 године; Почетни састанак одржан 13.-14. јуна 2019.; Прва радионица заинтересованих страна у вези са студијом случаја Саве (отворена лабораторија) одржана 2. октобра 2019.; До сада је Савска комисија била укључена у развој неколико резултата пројекта (нпр. плана управљања отвореним лабораторијама, комуникационог плана, план управљања подацима, документа о етичким захтјевима у складу с EU GDPR-ом.	Tecnalia, ES/ Савска комисија је пројектни партнер	5.999 (Савска комисија 209)	Фондови EU-а (H2020)
6	Обнова пловног пута ријеке Саве на сектору Јаруге - Нови Град	У току	Уговор за припрему пројектне документације и студије процјене утицаја на животну средину потписан 20. децембра 2018. Почетни састанак одржан 4. фебруара 2019. На бази Одлуке 2/19 и Одлуке 7/19 Савска комисија основала је Форум заинтересованих страна за развој студије процјене утицаја на животну средину и пројектне документације: побољшање услова пловидбе на ријеци Сави од гкм 300 до гкм 329. Чланови Форума су чланови Одбора за обнову пловидбе, представници невладиних, цивилних и струковних организација те регионалне и локалне управе са територије спровођења пројекта из Босне и Херцеговине и	IGH d.o.o., Загреб HidroKonzalt d.o.o Загреб Elektroprojekt d.d. Загреб	648,8	EZ (CEF HR)

Бр	Назив пројекта	Статус	Напомена о статусу / период спровођења	Водећи партнер(и) / Консултант	Буџет (к€)	Извор финансирања
			Републике Хрватске, идентификовани на темељу јавно објављеног Позива на исказивање интереса за чланство у Форуму. Први састанак Форума одржан је 22. маја 2019. Сви присутни чланови Форума подржали су његово формирање сматрајући да је то побољшање у пракси спровођења пројеката у области унутрашње пловидбе те да би се сличне праксе требале наставити у свим будућим пројектима. Други састанак Форума одржан је 12. новембра 2019			
7	Проведба RIS-а на ријечи Сави	У току	У Србији је спроведено	Пловпут, RS	~ 1.100,0	ЕС
			У Хрватској је спровођење завршено 2016.	RGO комуникације, HR	1,360.0	ЕС (ИПА HR)
			У БиХ, прикупљање средстава у току		240.0	HR

Прилог V. Списак пројектних приједлога везаних уз Оквирни споразум припремљених у финансијској години 2019.

Бр.	Назив пројекта	Трајање (године)	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Водећи партнер/ улога Савске комисије	Статус
1	Развој техничке основе за међународно планирање управљања ријечним сливом у сливу ријеке Саве: иновативно превладавање недостатака у прекограничном управљању водама	2.5	2,335	Фонд за регионалну сарадњу Европског економског простора (EGP, ЕЕА) и Норвешке	Институт за животну средину (СК)/ Савска комисија је стручни партнер	Приједлог пројекта припремљен и поднесен. На први позив Фонда (рок 1. јул 2018.) Прошао је прву фазу евалуације. Потпуни пројектни приједлог мора дасе достави до 4. јула 2019.
2	Ефикасни, иновативни и регионално усклађени национални поступци упозоравања на поплаве у сливу ријеке Саве - SAVA WAPROC	3	~ 2.220	Фонд за регионалну сарадњу Европског економског простора (EGP, ЕЕА) и Норвешке	Министарство животне средине и просторног планишења (SI)/ Савска комисија је стручни партнер	Пројектна апликација припремљена и поднесена Фонду Није одабрано за другу фазу евалуације.
3	Међусекторски приступ са хидроенергетским и сектором пловидбе за оперативне мјере превенције поплава у сливу ријеке Саве - INAS	2,5	1,400	EU фондови (нпр. DTP) GEF	Институт за воду Републике Словеније/ Савска комисија је пројектни партнер	Пројектна апликација поднесена на 3. позив DTP-а у марту 2019.
4	План управљања неподвижним ситуацијама за слив ријеке Саве - WACOM	2.5	~ 1.700	EU фондови (нпр. DTP)	Универзитет у Љубљани/ Савска комисија је пројектни партнер	Пројектна апликација поднесена на 3. позив DTP-а у марту 2019.
5	Дунав Ецотоур иновација	2.5	~ 1.200	Фонд за регионалну сарадњу Европског економског	Управа националног парка Ferto-Hansag (HU)/ Савска комисија је стручни партнер	Пројектна апликација припремљена и поднесена Фонду Није одабрано за другу фазу евалуације.

Бр.	Назив пројекта	Трајање (године)	Буџет (к€)	Могући извор финансирања	Водећи партнер/ улога Савске комисије	Статус
				простора (ЕГР, ЕЕА) и Норвешке		
6	Дунавски ЕКОТУРизам	2.5	~ 2.000	EU фондови (нпр. ДТР)	Европско друштво за дивљину (АТ)/ Савска комисија је пројектни партнер	Приједлог пројекта поднесен на 3. позив ДТР-а у марту 2019.
7	Balkan Bike: Савска бицикличка стаза у срцу Балкана		~ 2.000	EU фондови (нпр. ДТР)	Регионална развојна агенција Посавје (SI)/ Савска комисија придружени пројектни партнер	Приједлог пројекта поднесен на 3. позив ДТР-а у марту 2019.

Прилог VI. Акроними и скраћенице

AEWS	Систем раног упозоравања на опасност од акцидента (Accident Emergency Warning System)
AMI	Подручје од заједничког интереса (за заштиту од поплава) (Area of mutual interest (for flood protection))
APC	Спрјечавање и контрола акцидента (Accident Prevention and Control)
ARSO	Агенција за заштиту животне средине Републике Словеније
BA, БиХ	Босна и Херцеговина
CCNR	Централна комисија за пловидбу Рајном (Central Commission for Navigation on the Rhine)
CESNI	Европски одбор за израду стандарда у унутрашњој пловидби (European Committee for drawing up standards in inland navigation)
CEVNI	Европски правилник за пловидбу (European Code for Navigation)
DC	Дунавска комисија (Danube Commission)
ДХМЗ	Државни хидрометеоролошки завод
DTP	Дунавски транснационални програм (Danube Transnational Programme)
ЕК	Европска комисија
ЕЕА	Европски економски простор (European Economic Area)
EG	Стручна група (Expert Group)
Еспоо конвенција	Конвенција о процјени утицаја на животну средину у прекограничном контексту
EU	Европска унија
EUSDR	Стратегија EU-а за дунавски регион (Дунавска стратегија)
FASRB	Оквирни споразум о сливу ријеке Саве (Framework Agreement on the Sava River Basin)
FFWS	Систем за прогнозу поплава и упозоравање на поплаве (Flood Forecasting and Warning System)
ФХМЗ	Федерални хидрометеоролошки завод
FIN	Финансијска (питања)
FP	Заштита од поплава
FRM	Управљање ризицима од поплава (Flood Risk Management)
GEF	Програм (Фонд) за заштиту животне средине (Global Environment Facility)
GIS	Географски информациони систем
GVP CEE	Регионално партнерство Глобалног партнерства за воде за Средњу и Источну Европу (Global Water Partnership Central and Eastern Europe)
GWP-Med	Средоземно регионално партнерство Глобалног партнерства за воде (GWP Mediterranean)

HEC-HMS	Програм за хидролошко моделирање Хидролошког инжњерског центра (Hydrologic Engineering Center's Hydrologic Modeling System)
HIS	Хидролошки информациони систем
HM (I)	Хидролошка и метеоролошка (питања)
HR	Република Хрватска
ICPDR	Међународна комисија за заштиту ријеке Дунав
INBO	Међународна мрежа базенских организација (International Network of Basin Organizations)
ISRBC	Међународна комисија за слив ријеке Саве
JPA SRB	Заједнички акциони план за слив ријеке Саве (Joint Plan of Actions for the Sava River Basin)
ME	Црна Гора
NAV	Пловидба (Navigation)
NHMS	Национална хидрометеоролошка служба
PEG	Стална стручна група (Permanent Expert Group)
PIAC	Главни међународни центар за узбуњивање (Principal International Alert Center)
RBM	Управљање ријечним сливом (River Basin Management)
RCC	Вијеће за регионалну сарадњу (Regional Cooperation Council)
REC	Регионални центар за заштиту животне средине (Regional Environmental Center)
PXMЗ	Републички хидрометеоролошки завод
RIS	Ријечни информациони сервис
RS	Република Србија
SDIP	Интегрисани развојни програм ријека Саве и Дрине (Sava and Drina Rivers Corridors Integrated Development Program)
SHELTER	Одржива холистичка обнова историјског окружења кроз технолошко побољшање и већу отпорност у заједници (Sustainable Historic Environments holistic reconstruction through Technological Enhancement and community based Resilience)
SI	Република Словенија
SRBA	Анализа слива ријеке Саве (Sava River Basin Analysis)
SWMI	Значајна питања управљања водама (Significant Water Management Issues)
UNDP	Програм уједињених нација за развој (United Nation Development Programme)
UNECE	Економска комисија Уједињених нација за Европу (United Nations Economic Commission for Europe)
UNESCO	Организација Уједињених нација за образовање, науку и културу (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
USACE	Инжењерски корпус Војске Сједињених Америчких Држава (United States Army Corps of Engineers)

WACOM	Управљање непредвиђеним ситуацијама у сливу ријеке Саве (Water Contingency Management in the Sava River Basin)
WBIF	Инвестициони оквир за западни Балкан (Western Balkans Investment Framework)
WMO	Свјетска метеоролошка организација (World Meteorological Organization)
WWF	Свјетска организација за заштиту природе (World Wide Fund for Nature)